

"SVENSK BRANDKÄRS-TIDNING"

FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÄRER.

N:o 6.

Äges af:
Svenska Brandmänna-Förbundet.

Redaktör och utgivare:
Öfverbrandmästare ERIK BLOMGREN.
Göteborg.

Joh. Olssons Eftr. Boktryckeri, Göteborg, 1910.

Juni 1910.

Utkommer en gång i månaden.

Prenumerationspris:
Kr. 2: 75 för år. Lösnummer 25 öre.

Annonsspriser:
Å omslaget 50 öre och bland texten 1 kr.
pr cm. och spalt.

Norrköpings brandkår.

Grupp af Norrköpings brandkår.

Brandkårens personal utgöres jämlikt 1905 års brandordning af:

Fasta brandkåren:

1 brandchef, 1 brandlöjtnant, tillika vice brandchef, 1 brandmästare, 1 brandsergeant,

2 maskinister, tillika verkmästare, 6 brandkorpraler, 4 kuskar, 12 brandsoldater, ordinarie, 6 brandsoldater, extra. Summa 34 man.

Första reserven:

2 maskinister, 3 eldare, 45 man. S:a 50 man.

Andra reserven:

1 chef, 4 afdelningschefer, 4 underafdelningschefer, 200 man. Summa 209 man.

Sedan brandstyrelsen godkänt ett af brandchefen framlagd förslag till ny lönestat för brandväsendet, hvilket förslag jämväl vann Drätselkammarens tillstyrkan, beslöto Herrar Stadsfullmäktige i juni 1908 följande:

1) att den årliga, från stadskassan utgående kontanta aflöningen till stadens brandpersonal från och med den 1 januari 1909 skall utgå med följande belopp:

till brandlöjtnanten: lön och tjänstgöringspenningar kr. 2,400 med tvenne ålderstillägg, hvarterdera å 300 kronor;

till brandmästaren: lön och tjänstgöringspenningar kr. 1,750 med tvenne ålderstillägg, hvarterdera å 200 kronor;

till brandsergeanten: lön och tjänstgöringspenningar kr. 1,500 med tvenne ålderstillägg, hvarterdera å 150 kronor;

till maskinisterna: lön och tjänstgöringspenningar kr. 1,300 med tvenne ålderstillägg, hvarterdera å 150 kronor;

till brandsoldaterna: lön och tjänstgöringspenningar kr. 1,000 med fyra ålderstillägg, ett å 200 kronor, två å 150 kronor hvarterdera samt ett å 100 kronor;

till extra brandsoldat: lön kr. 840;

till brandkorpralerna: lika som till brandsoldaterna men med tillägg af 120 kronor.

2) att de åt brandlöjtnanten, brandmästaren, brandsergeanten och maskinisterna tillerkända ålderstilläggen skola utgå efter fyra och åtta års väl vitssordad tjänstgöring;

3) att de åt brandsoldaterna och brandkorpralerna tillerkända ålderstilläggen skola utgå efter två, sex, nio och tolf års ordinarie tjänst;

4) att af den brandman sålunda tillkommande aflöningen 70 % skola utgå såsom lön och 30% såsom tjänstgöringspenningar;

5) att uppflyttning till högre lönegrad på grund af tjänsteår skola äga rum från och med början af det kalenderår, som infaller näst efter det, under hvilket tjänstens innehafvare uppnått det för rätt till uppflyttning bestämda antalet tjänsteår; dock med rätt för Brandstyrelsen efter hemställan af brandchefen ej mindre att bestämma, om och för hvilken tid brandkorpral eller brandsoldat, som på grund af förseelse, försummelse eller annan orsak ej kan anses förtjänt af befordran till högre lönegrad, skall i den lägre kvarstå, än äfven att i lägre lönegrad för längre eller kortare tid nedflytta brandkorpral eller brandsoldat;

6) att beklädnadsanslaget för brandmästare och brandsergeant bibehålles vid nuva-

rande belopp eller 120 kronor och att enahanda belopp jämväl utgår för maskinist;

7) att brandkorpral och brandsoldat erhålla fri uniform, hvarmed afses rock, arbetsblus, byxor, väst och hufvudbonad;

8) att brandlöjtnant, brandmästare, brandsergeant och maskinist erhålla fri bostad, lyse och vedbrand; samt att gift korpral eller brandsoldat skall vara skyldig bo inom brandstationen och därvid för lägenhet om 1 rum och kök med vedbrand och lyse vidkännas ett afdrag å lön med 275 kronor; gift brandkorpral eller brandsoldat, som icke kan beredas bostadslägenhet inom stationen, må på ansökan kunna beviljas rätt att vara boende utom stationen;

9) att brandkårens personal skall vara skyldig utan särskild ersättning för stadens eller stadens allmänna inrättningars räkning utföra arbete utom brandstationen, äfven om dylikt arbete icke med brandtjänsten äger sammanhang, men efter brandchefens påförande utan men för brandtjänsten kan utföras, hvarjämte nämnda personal utan särskild ersättning skall vara underkastad ändring af eller ökad tjänstgöring vid tillfällen, då så anses erforderligt;

10) att inkomsten af vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. efter afdrag af 1 krona pr man och vakt skall af Brandstyrelsen förvaltas i och för bildandet af en fond för framtida pensionering af brandkorpraler och brandsoldater.

Brandredskapen utgöras hufvudsakligen af 4 ångsprutor, 8 handkraftssprutor, 9 pytsprutor, 2 mek. stegar, 2 hakstegar, 21 skarfstegar, 17 brandposthufvud, 40 strålrör och öfver 6,000 meter tryckslang m. m. jämte nödig lifräddningsredskap och dyl.

På stall finnas 8 hästar för brandkårens behof.

Brandskåpens antal är 50 st.

Transporten af sjuka ombestyras af brandkårens personal med en »Drottning Sofias Förening» tillhörig sjuktransportvagn, hvilken är placerad på brandstationen.

Uppmaning!

Skrif Edra meddelanden endast på en sida af papperet och skrif tydligt!

Skrif om sådant, som är lärorikt och intressant i fackligt hänseende!

Insänd i god tid till redaktionen artiklar, illustrationer och öfriga meddelanden!

Gynna tidningen!

RED.

Omorganisation af Karlskrona brandväsen.

Brandkomiténs förslag.

Den komité, som tillsatts för afgifvande af förslag till omorganisation af Karlskrona brandväsende, har nu till Herrar Stadsfullmäktige ingifvit sitt betänkande, hvilket här efter Karlskrona-Tidningen återgifves.

För öfverskådlighetens skull har utlåtandet här försetts med underrubriker.

Det föräldrade brandväsendet.

Det sätt, hvarpå brandvärdet i Karlskrona för närvarande är organiseradt, är i många afseenden otillfredsställande. Det är ytterst byggt på det numera, då vattenledning och effektiva eldsläckningsredskap tillkommit, föräldrade systemet af en alla de vuxna männens värnplikt vid eldsutbrott (allmänt brandvärd). Detta allmänna brandvärd är en alldeles för tungrodd och på grund af bristande öfning otillförlitlig apparat. Den särskilda personal, som »för brandredskapens vård och hållande i ständigt användbart skick samt för att med största möjliga skyndsamhet vidtaga de första och angelägnaste åtgärder för eldsläckning» finnes anställd, för liten, för svagt utbildad och organiserad samt i saknad af nödig materialutrustning för att ensam kunna ge den trygghet att fylla de kraf, som ställas på ett modernt brandvärd. Karlskronas säregna ställning af platsen för flottans huvudstation och anhopningen här af synnerligen värdefull statens egendom har gjort att ett särskildt brandvärd under eget befäl för marinen upprättats, och åligger det detta marinens brandvärd skyldighet att efter rekvisition biträda vid släckandet af hvarje i staden uppkommande eldsvåda. Samöfningar mellan stadens och marinens brandvärd med tillhörande materiel förekomma ej, hvilket naturligtvis i hög grad försvårar organisationen af samarbetet dem emellan vid eldsvådeutbrott. Dualismen inom högsta befälet har också, naturligt nog, visat sig medföra väsentliga olägenheter och slitningar. De modifikationer härutinnan, som innehållas uti bestämmelserna i k. förordningen att befälhafvande amiralen i Karlskrona äger, när han så aktar nödigt, själf taga befälet vid eldsvådor, vare sig de inträffa å kronans egendom eller i den öfriga staden, samt att befälet eljest vid eldsvådor å kronans egendom å varfvet, Stumholmen eller i staden

skall föras af marinens brandchef och å andra ställen i staden af stadens brandchef, ha ej kunnat tillräckligt afhjälpa detta missförhållande.

Ett färskt bevis på de vådor och olägenheter, det nuvarande organisationssystemet medför, lämnade den eldsvåda, som härjade staden den 20 augusti 1909.

För att stadens brandvärd skall kunna sägas vara på ett modernt och fullt tillfredsställande sätt organiseradt och gifva full trygghet måste, enligt komiterades mening, det samma utgöras af en under enhetlig ledning stående, väl öfvad och med tillräcklig eldsläckningsmateriel utrustad fast brandkår, som vid eldsvådeutbrott kan hastigt allarmeras och snabbt vara på brandplatsen samt ha den storlek, att den ensam kan på effektivt sätt begränsa och släcka hvarje eldsutbrott, som ej har utomordentlig omfattning. Detta är det principiella önskemålet och har varit utgångspunkten för komiterade vid upprättandet af efterföljande förslag. Samtidigt har dock nödig hänsyn tagits till önskvärdheten af att syftemålet vinnes med minsta möjliga pekuniära uppföring och att i hvarje fall stadens ekonomiska bärkraft ej öfveranstränges. Å andra sidan har uppmärksamats att den kår, som skall uppsättas, ej får göras för liten eller otillräckligt utrustas, enär (om af sådan grund stadens nya brandsläckningsväsende komme att fungera otillfredsställande) fara är för handen att de år 1908 nedsatta brandpremierna åter höjas. Då äfven den obetydligaste höjning af dessa premier skulle innebära en stor, ehuru på debetsedlarne ej synlig uppgift, för staden i dess helhet, vore en dylik falsk sparsamhet synnerligen oklok.

Samarbete med marinen.

Äfven till de för Karlskrona till skillnad från andra städer förefintliga olikheterna, särskildt dess egenskap af huvudförläggningssort för marinen med dess tillgång till öfvadt manskap med egen brandsläckningsmateriel, ha komiterade vid uppsättandet af sitt förslag tagit nödig hänsyn. Samarbetet med marinens brandkår bör enligt komiterades mening framdeles som hittills bibehållas och genom anordnande af samöfningar yttermera stärkas. Komiterade hafva tagit noggrann kännedom

om och hänsyn till de bestämmelser angående eldsläckningsväsendet inom Karlskrona fästning, som innehålles uti befälhafvande amiralens order n:r 83 den 1 december 1909, hvarigenom marinens brandvärn nyligen omorganiserats. Vid bestämmandet af manskapsantalet i den fasta brandkår, komiterades förslag upptager, har särskildt tagits hänsyn till, att enligt nämnda order vid hvarje signalerad eldsvåda i staden ofördröjligen uttrycker en brandpiket, ett underbefäl och sex man med redskapsvagn. Den hjälp och lättnad stadens brandvärn härigenom kan erhålla, anse komiterade staden allt framgent böra begagna sig af. Vid förslaget upprättande har jämväl uppmärksamats, att för bevakningen vid eldsvåda nödigt manskap alltid kan påräknas från garnisonen, samt att vid utomordentliga eldsvådor stadens brandkår alltid kan replikera på marinens, den sistnämnda i fall af behof ytterligare förstärkt med annat militärt manskap. Då på grund af att marinens öfningar under de senare åren alltmer utsträckt och till väsentlig del förslags utom stationen, marinerna numera ej kan utan att dess öfningar och arbeten skulle betydligt störas, året om tillhandahålla en större styrka, städse tillreds att i släckningsändamål uttrycka, måste emellertid staden, som sagdt, vara utrustad med ett eget brandvärn med den öfning och styrka, att det ensamt kan med utsikt till framgång upptaga kampen med en eldsvåda af ej alltför-omfattande storlek.

En fast brandkår nödvändig.

Vid utarbetandet af sitt förslag till en brandvärnsorganisation för Karlskrona i enlighet med öfvan angifna principer, ha komiterade haft förmånen att kunna begagna sig af ett af stadens nuvarande brandchef utarbetadt förslag, som i allt väsentligt är byggdt på samma grundsatser, jämte vid detsamma fogade, synnerligen belysande tabeller öfver brandvärnsorganisationen och dess ekonomi i ett antal medelstora svenska städer. Detta brandchefens förslag med sina bilagor finnes, jämte öfvan nämnda befälhafvande amiralens order n:r 83 den 1 dec. 1909, såsom bilagor vidfogadt komiterades förslag.

För att med minsta möjliga kostnad vinna största möjliga effekt i åsyftad riktning, ha komiterade ansett sig böra föreslå, att den brandkår, som för staden uppsattes, blir så sammansatt, att den kommer att bestå af en mindre, fast brandkår, bestående af 14 ordinarie och 6 extra brandsoldater samt två kuskar, hvilken kår skall vara kasernerad och dagligen öfvad inom stationen samt en något

större med den förra samöfvad men ej å brandstationen inkasernerad reservkår på 14 man, hvilka bägge kårer skulle vara skyldiga att vid hvarje eldsutbrott uttrycka. En sådan sammansättning af brandkåren blir betydligt billigare än att låta hela kåren vara fast, äfven om manskapsantalet i sådant fall kunde sättas lägre, och har i de städer, där det sedan en tid tillbaka praktiserats — bl. a. Kalmar, Borås, Sundsvall och Örebro — visat sig vara ändamålsenlig och effektiv. I förslaget har det ordinarie manskapsantalet i den fasta kåren satts till det lägsta möjliga, dels af ekonomiska skäl och dels med hänsyn till den hjälp, som vid eldsvådeutbrott alltid står till buds från den omedelbart uttryckande marina brandkåren. För att detta icke skall medföra någon olägenhet och svaghet, särskildt vid sådana tillfällen, då 2—4 man kunna vara sysselsatta såsom vaktmanskap vid teater- och cirkusföreställningar samt för att bereda möjlighet att för sjukt eller permitteradt manskap insätta dugliga ersättningsmän, ha komiterade funnit skäligt föreslå, att, såsom skett t. ex. i Helsingborg, jämte den fasta kårens ordinarie manskap anställas ett mindre antal — 6 stycken — extra brandsoldater. Dessa, som skulle vara ersättnings- och nattmanskap, skulle erhålla bostad i brandstationen och ersättning för utrustningspersedlar, men blott obetydlig fast lön samt för denna ersättning vara skyldiga att tjänstgöra mellan kl. 9 e. m. — kl. 5 f. m., men jämväl hafva, om så påfordrades, tjänstgöringsskyldighet mellan kl. 5 e. m. — kl. 9 e. m., i detta fall dock mot särskild ersättning af 40 öre i timmen.

Den fasta brandkåren bör enligt komiterades förmenande allt framgent ombestyras ambulansväsendet, men bör befrias från skyldigheten att deltaga i brandsyn. Med anledning häraf ha i förslaget till utgiftsstaten inga brandsynskostnader upptagits.

I och med det att för staden uppsattes en brandkår af öfvan nämnda styrka och sammansättning finnes ej längre något existensberättigande för det »allmänna brandvärnets», utan bör denna institution, som af stadens brandchef med fullt skäl betecknats såsom »ett brandvärn, som är till finnandes på papperet, men som vid verkligt behof är af noll och intet värde», slopas. Samtidigt bör naturligtvis också borttagas det sätt, hvarpå detta allmänna brandvärn allarmrades eller klämtningen vid eldsvådetillfällen från Fredrikskyrkans torn. Någon annan allarmering än den genom telefon eller den elektriska brandtelegrafen synes numera vara öfverflödigt; dock synes det komiterade synnerligen önskvärdt

att vid brandskåpen anordnas en effektivare belysning nattetid än den nuvarande.

Befälsfrågan.

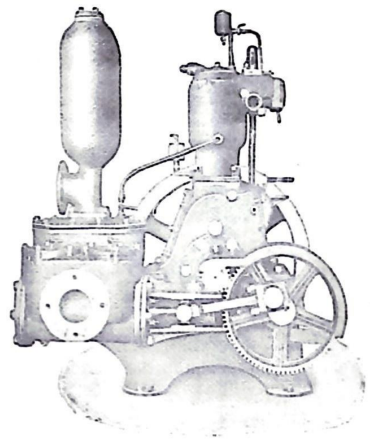
För att det med uppsättandet af en särskild brandkår åsyftade ändamålet skall vinnas, är nödvändigt att densamma står under befäl af erfarna, dugliga och väl skolade personer samt under en enhetlig och fackmässig utbildad högsta ledning. Den rätt att övertaga högsta befälet vid eldsvådor jämväl inom själfva staden, som enligt kungl. brefvet den 31 mars 1892 tillkommer befälhafvande amiralen; bör under sådana förhållanden utgå. Komiterade ha under öfvervägande haft frågan om ej krafvet på enhetlig ledning af brandkåren bäst fylldes därigenom att denna ledning uppdrages åt den person, som samtidigt tjänstgjorde som marinens brandchef, så mycket mer som vid en sådan lösning af befälsfrågan väl vore att vänta godt samarbete och genomförda samöfningar stadens och marinens brandvärn emellan. Tungt vägande skäl ha emellertid framkommit mot en sådan anordning. Särskildt har uppmärksammats, att chefsbefattningen för marinens brandvärn under nuvarande organisation aldrig under någon längre tid innehafves af en och samma person, då till densamma icke kommanderas officer med densamma till uteslutande uppgift, utan dess innehafvare är underkastad sjökommanderingar eller annorledes ändrad tjänstgöring, samt att marinens brandchef på grund af sin ställning som sådan vid eventuell konflikt mellan stadens och kronans intressen (t. ex. samtidiga svåra eldsvådor ute i staden och inne på varfvet) nödgas sätta kronans i första rummet. Vid sådant förhållande synes det nödvändigt att chefsbefattningarna för stadens och marinens brandkårer — åtminstone för närvarande — hållas åtskilda. Hvad beträffar de kvalifikationer, som böra finnas hos den person, som antages till chef för stadens brandvärn, och dennes ställning finna komiterade det synnerligen önskvärdt, att till brandchef för staden tages en väl utbildad fackman, som har att uteslutande ägna sig åt brandchefssysslan och som icke får, utan stadsfullmäktiges medgifvande, med sin befattning förena annan tjänst eller syssla, detta så mycket mer som det är erforderligt, att hans intressen ej splittras, utan helt och hållet koncentreras på brandväsendets vidmakthållande och förbättring, samt också den dagliga öfningen af brandmanskapet säkerligen kommer att taga en väsentlig del af hans tid i anspråk. Vid fastställandet af den brandchefs-lön, förslaget upptager, ha

komiterade utgått från att brandchefs-befattningen ej finge med annan befattning förenas.

För att under brandchefen föra befäl och för utförandet af särskild utbildning kräfvande befattningar erfordras enligt komiterades mening vid den fasta kåren en brandmästare, tillika v. brandchef, en brandsergeant, en maskinistsergeant och två korpraler samt vid reservkåren två förmän och reservmaskinist. Att minska antalet af detta underbefäl låter sig enligt komiterades mening ej göra utan att äfventyra brandkårens utbildning och förmåga att snabbt och säkert fördela sig och utföra alla de olika densamma vid ett eldsvåddebrott åliggande uppgifter samt att brandredskapen vid ett dylikt tillfälle tillräckligt framfördes och effektivt användes.

Löneförmåner.

Af bifogade förslag till utgiftsstat framgå de löneförmåner, som enligt komiterades me-

Motorsprutan "MERIT"

— 5 hkr. —

Lättskött och absolut tillförlitlig.

Driftkostnad: c:a 25 öre pr timma.

Uppfordrar 600 lit. vatten pr minut med en 25 met. vågrät, 20 met. lodrät stråle.

C:a 4 minuter för igångsättning.

A.-B. Fredr. Wagner.

Motoraafdelningen.

Göteborg.

Stockholm.

Malmö.

ning böra tillkomma brandkårens befäl och manskap. Som däraf synes, anse komiterade, att bostad inom stadens brandstation bör beredas såväl befäl som manskap (äfvén de extra brandsoldaterna) vid den fasta brandkåren inom stationen, hvarjämte underbefäl och manskap böra erhålla fri utrustning och beklädnad samt brandkorpralerna och det ordinarie manskapet jämväl erhålla fri kost, om möjligt, såsom t. ex. i Malmö är fallet, inom brandstationens område. Kostnaderna för beklädnad och kosthåll, hvilka af staden böra vederbörande tillhandahållas, ha endast förslagsvis kunnat beräknas. Att bostad inom brandstationen — eller åtminstone i dess omedelbara närhet — beredas samtliga funktionärer vid den fasta brandkåren ha komiterade funnit nödvändigt, förnämligast af det skäl, att endast därigenom man kan påräkna att vid signal om utbruten eldsvåda ögonblickligen ha nödigt befäl och manskap till hands för att få redskapen bemannade och utryckning verkställd. Att ersätta bostadsförmånerna för brandchefen och eventuellt ett eller flere af underbefälen med hyresbidrag är ej tillfredsställande.

Brandstationen.

Den föreslagna omorganisationen, särskildt nödvändigheten att i brandstationen anordna bostäder för brandkårens befäl och manskap samt att utrusta den med gymnastiksal och öfriga anordningar för personalens öfning, antagligen äfvén med kök och matsal för personalen, måste föranleda en genomgripande ombyggnad af stadens nuvarande brandstation. Densamma saknar för närvarande anordningar för manskapets rationella öfning och kan i densamma, hvarst af nuvarande funktionärer blott brandstationsmästaren och maskinmästaren ha familjebostäder samt logement finnas blott för tjugo man, familjebostad ej beredas för flera personer. Verkställandet af utredning om huru brandstationen, för att bli lämplig för den nu föreslagna brandvärnsomorganisationen bör ombyggas och utrustas, ha komiterade emellertid ansett falla utom ramen af det dem lämnade uppdraget. Dylig utredning, innefattande uppsättandet af ombyggnadsförslag samt kostnadsberäkning, hvilken utredning givetvis är förenad med rätt betydande utgifter, enligt komiterades mening, ej ega rum förrän den nya brandvärnsorganisationen blifvit fastställd och således fastslagits, för hvilka ändamål och för huru många man i brandstationen skall beredas rum.

Hinder möter emellertid ej att i de redan nu för brandkårens behof använda logemen-

ten inhysa de båda korpralerna samt det till den föreslagna fasta brandkåren hörande ordinarie manskapet jämte 4 man af det extra manskapet. Intill dess ombyggnadsfrågan lösts torde nödig öfning för manskapet kunna beredas, dels genom gymnastiköfningar å gymnastiksal ute i staden — t. ex. elementarläroverkets — och dels genom att å den nuvarande brandstationens gård uppsätta en s. k. brandgafvel, hvilket endast drager en obetydlig kostnad.

Den nuvarande brandmaterialen.

Stadens brandmateriel ha komiterade funnit på det hela taget tillräcklig och i god skick. I och med allmänna brandvärnets slopande böra dock utrangeras och försäljas handkraftsprutorna n:o 1, 2 och 3 med tillhörande materiel samt i föräddet befintliga föräldrade gamla lyktor, såar, pytsar och annan småmateriel. Den mekaniska stegen kan ej längre anses tillfredsställande och bör därför utrangeras. I dess ställe bör anskaffas en ny mekanisk stege, och kan en sådan af modern och tillfredsställande konstruktion samt af nödig längd erhållas till ett pris af omkring 2,300 kr. Då den nuvarande redskapsvagnen på grund af sin tyngd och omodern konstruktion ej kan medföra mer än 4 man samt ej all den redskapsutrustning det är önskvärdt redan vid en första utryckning få ut, måste enligt komiterades mening en ny anskaffas. Kostnaden för en dylig för 12 man beräknad vagn, uppgår utan reservdelar till c:a 1,500 kr. I och med anskaffandet af en ny mekanisk

Ingen obemärkt Eldsvåda.

Kolos- och Gasförgiftningar

omöjliggöras genom alarmpapparatens
»Skyddsängeln».

Pris endast 10 kronor per styck.

Finnes hos hvarje installatör för gas- och ringledningar samt i parti hos

ANDERSSON & LINDBERG, Aktiebolag

☐ GÖTEBORG ☐

Rikstel. 2284, 3334.

Äterförsäljare antagas.

stege måste de för brandvärnet afsedda hästarnas antal ökas från 4 till 5.

Brandvärnshästarna böra, enligt komite-rades åsikt, ej som hittills få användas för andra än brandvärns- och ambulansändamål.

För att nödig vattentillgång vid eldsvåde-utbrott skall snabbt och utan omgång kunna beredas på hvarje plats i staden, ha komite-rade ansett att det förefintliga antalet brand-poster bör ökas med ytterligare elfva, placerade på sådana ställen i staden, som f. n. äro i dylikt afseende illa utrustade.

Slutligt yrkande.

Med åberopande af hvad komiterade så-lunda anfört hemställa komiterade att stads-fullmäktige måtte besluta:

att den nuvarande brandvärnsorganisatio-nen (allmänna brandvärnet), däri inbegripet den nu anställda brandpersonalen, skall upp-höra att fungera i och med innevarande års slut;

att i dess ställe från och med den 1 janu-ari 1911 uppsättes en stadens brandkår, be-stående dels af en fast brandkår, som utgöres af en brandchef, en brandmästare (tillika v. brandchef), en brandsergeant, en maskinist-sergeant, två korpraler, 14 ordinarie och 6 ex-tra brandsoldater samt 2 kuskar och dels en reservkår, bestående af 2 förmän, 1 reserv-maskinist och 24 reservbrandsoldater;

att dessa skola erhålla i bifogade ufgifts-stat föreslagna aflöningsförmåner;

att brandchefen skall vara fackmässigt utbildad och ej med denna sin befattning få utan stadsfullmäktiges medgifvande förena an-nan syssla eller uppdrag;

att hos k. m:t göra hemställan om, att den i k. brevet den 21 mars 1882 stadgade rätt för befälhafvande amiralen i Karlskrona att om han så aktar nödigt taga högsta be-fälet vid eldsvådor i staden, äfven om de ej inträffa å kronans egendom, måtte upphöra;

att allarmering vid eldsvådor genom klämt-nings från Fredrikskyrkans torn ej vidare skall förekomma;

att vattenposternas antal i staden ökas med ytterligare elfva, placerade en vid Saltö-sund vid ändan af Pukesgatan, en vid norra ändan af Trädgårdsgatan, en vid vestra delen af Järnvägsgatan samt en vid Ostermansgränd strax söder om järnvägsspåret, en midt på Östra Amiralitetsgatan, en i hörnet af Sten-bergsgränden och Östra Petersens gränd, en å norra ändan af Långgatan, och en i sö-dra ändan af samma gata, en i östra ändan af Holmgatan, en utanför Kakelfabriken samt

en i hörnet af Grenadjärgatan och Valhalla-vägen;

att åtgärder måtte vidtagas för ett effek-tivare utmärkande nattetid af stadens brand-skåp;

att af befintlig brandmateriel skall utran-geras den mekaniska stegen, handkraftspru-torna nr 1, 2 och 3 samt diverse föråldrad småmateriel;

att en ny mekanisk stege för en kostnad af c:a 2,300 kronor, en ny manskapsvagn för en kostnad af c:a 1,400 kr. samt ytterligare en häst för brandväsendets räkning skola an-skaffas;

att å nuvarande brandstationens gård en s. k. brandgävel skall anbringas; samt

att i brandordningen för staden och öf-riga författningar de ändringar vidtagas, som betingas af antagandet af den nya brandvärns-organisationen.

Utgiftsstaten.

Löner och arvoden.

Fasta brandkåren.

Brandchefen: löneförmåner högst 3,000 kr, hvarthill kommer bostad om 5 rum och kök, värme och elektriskt ljus.

Brandmästaren (vice brandchef): löneför-måner högst 2,200 kr. jämte bostad om 3 rum och kök, värme och elektriskt ljus.

Brandsergeanten och maskinistsergeanten: löneförmåner högst 1,400 kr., bostad om 2 rum och kök, värme och elektr. ljus.

2 korpraler: lön 600 kr. hvardera, fri bo-stad, kost och beklädnad.

14 ord. brandsoldater: lön 480 kr. hvar-dera, fri bostad kost och beklädnad.

6 extra brandsoldater: lön för dagl. tjänst-göring, kl. 9 e. m.—5 f. m. 150 kr. hvardera, fri bostad och fria utrustningspersedlar. Här-till kommer ersättning för öfvertidstjänstgöring.

Förste kusk: lön 700 kr., fri beklädnad, kost och bostad.

Andre kusk: lön 600 kr., i öfrigt lika med förste kusk.

Reservkåren.

2 förmän 100 kr. hvardera årligen, 1 ma-skinist 100 kr. och 24 brandsoldater 15 kr. pr år.

Dessa förses med utrustning, bestående af hjälm, rock, lifbälte och yxa samt erhålla vid tjänstgöring under eldsvåda 1 kr. för första timmen samt 50 öre för hvarje följande.

Hyror, redskap, underhåll m. m.

Det under titeln Allm. drätselöfvaltn. ut-gifter 1:a IV: 2 utgående anslaget å kr. 8,992

torde fortfarande böra utgå, ökad med kostnaden för utfodring, skoning och försäkring af ytterligare en häst eller 450 kr.

Den årliga underhållskostnaden slutar på en summa af kr. 37,930.

Härtill kommer den föreslagna nyanskaffningen och andra i samband med omorganisationen ståends utgifter, hvilka beräknats till 5,950 kr.

Reservationer.

Mot vissa punkter i förslaget ha reservationer anförts af komiténs ordförande, polis-mästare L. Levertin, brandchefen, kommandörkapten A. von Schoultz och kassör O. Kloov.

Den senares reservation skiljer sig endast i en del detaljpunkter från komiténs förslag och kan här förbigås.

Då det däremot torde vara af intresse att höra de båda öfriga reservanternas meningar, meddelas dessa här nedan.

Brandchefens reservation.

Under hänvisning till såväl sina i skrifvelse till komitén för ordnandet af brandväsendet uttalade åsikter om detta brandväsendes omorganisation, aflöning, beklädnad m. m. som sina i komiténs protokoll anförda reservationer, bifogar stadens nuvarande brandchef, kommandörkapten A. von Schoultz, följande i sammandrag uppsatta reservationer.

Samarbetet med marinen.

Komitén har uttalat som sin åsikt, att ett samarbete mellan stadens brandkår och marinens brandkår bör framdeles som hittills bibehållas.

Denna mening kan reservanten ej biträda, utan anser nämligen, att marinens brandkår endast må vid behov och då endast på för hvarje gång af stadens brandchef framställd begäran förstärka stadens brandkår vid eldens bekämpande. Som skäl härför anføres, att stadens brandkårs enhetliga ledning och uppträdande vid eldsvåda förringas om vid ett sådant tillfälle uppträder en kontingent brand-soldater, hvilka ej dagligen samöfvas med det öfriga manskapet och hvars personal eller dess kapacitet möjligen kan vara för brandbefälet okänd. Att sätta in denna kontingent på särskild post torde ej alltid vara så lätt, och i alla händelser onödigtvis upptaga brandbefälets tanke och tid, hvilka båda behöfva såväl koncentreras på det föreliggande eld-släckningsarbetet.

Då reservanten anser det af honom föreslagna brandkårens, plus reservkåren, storlek vara fullt tillräcklig för eldsutbrotts bekämpande i vanliga fall, anser han det lilla tillskott af ett underbefäl och 6 man, som skulle utgöra marinens brandpiket, vara för liten styrka, för att genom sin tillkomst äfventyra utnyttjandet af hela det värde staden har rättighet att fordra af sin med stora ekonomiska uppförringar nyuppsatta brandkår.

Den lilla ekonomiska vinst, som möjligen skulle uppstå genom denna brandpikets insättande som del i stadens nya brandkår, motsvarar därmed följande olägenheter, äfvensom att, när staden nu står i begrepp att uppsätta en ny brandkår, från början bör, utan hänsyn till de därmed förknippade utgifterna, uppsättas så, att denna brandkår är en i sig själf, fullständigt helt, inom stadens myndigheter liggande brandkår och ej ett lappverk af stadens och marinens brandkårer i förening.

Veterligen förefinnes ej heller, säger reservanten, inom alla Sveriges städers brandvärn en sådan kombination, men väl att där militära etablissement förefinnas, militären skall vid behof, om så påfordras, förstärka den befintliga brandkåren.

Brandchefsbefattningen.

Komitén har som sin åsikt uttalat, att med brandchefsbefattningen må ej vara för-enad annan syssla.

Denna åsikt kan reservanten ej biträda. Af de Sveriges brandkårer han, såsom medlem af Svenska brandchefsföreningen, känner till, är det blott Stockholms,^{*)} Norrköpings och Helsingborgs brandkårer, som till brandchef hafva en person, som uteslutande tjänstgör i denna befattning. Lönerna äro också satta härefter.

I de flesta andra städer har som brandchef tjänstgjort en i tjänst varande militär, hvilken oftast efter afskedstagandet från den militära banan, fortsatt såsom brandchef. Såvidt reservanten har sig bekant, har någon olägenhet i detta arrangement ej visat sig. Härigenom har också den fördelen vunnits, att brandchefslönen ej behöft sättas så högt som annars vore ett nödtvång, om individen uteslutande vore hänvisad till sin brandchefslöning, hvilken då måste vara så tilltagen, att han kan uppehålla sig och sin familj därpå.

Att, som inom komitén framkastats, till brandchef antaga en vid annan brandkår tjänstgörande underofficer, för att få lönepretentionerna nedsatta, tror reservanten ej, med den säregna ställning brandchefen i Karlskrona,

^{*)} Hvarför utesluta Göteborg?

särskildt som fästning betraktad, kan komma att intaga gentemot medverkande militär personal, vara lyckligt.

Hvad brandchefens löneförmåner angå, har komitén föreslagit, att de skola utgöras af kontant aflöning och fri bostad, men samtidigt uttalat, att något hyresbidrag ej skall utgå, om tillgång till fri bostad ej förefinnes.

Denna mening kan reservanten ej biträda. Ingår såsom löneförmåner fri bostad, torde väl såsom konsekvens däraf följa, att kan ej sådan f. n. beredas inom brandstationen, bör brandchefen vara berättigad, att intill så blir fallet, erhålla en kompensation för den sålunda minskade löneförmånen, och torde väl denna lämpligast utgå i ett hyresbidrag, under den tid brandchefen måste hyra enskild bostad.

Reservanten anser därför, att ersättning skall utgå i form af hyresbidrag under den tid den fria bostaden inom brandstationen ej kan ställas till brandchefens disposition. Så är fallet exempelvis i Helsingborg.

Reservkåren.

Såsom befäl, tillkommande reservkåren, har komitén ansett en reservmaskinist vara nog. Ej heller denna åsikt kan reservanten biträda.

Maskinisterna vid reservkåren äro afsedda att ersätta den vid fasta brandkåren tjänstgörande maskinistsergeanten, för ångsprutans skötande. Det låter ju tänka sig, att vid förfall för denna, äfven förfall för reservmaskinisten skulle kunna förefinnas och ångsprutan stöde då, om komiténs åsikt vann anslutning, obrukbar. Här till vill reservanten för sin del ej göra sig medansvarig. Enligt hans förmenande, måste man se till att till en så viktig post finnes tillräckligt antal reserv och torde detta också vara anledningen till att, vid de brandkårer, där organisationen upptager fast brandkår och reserv, 2:ne maskinister finnas upptagna, till hvilken åsikt reservanten fullt ansluter sig.

Brandstationsfrågan.

Komitén har ansett, att bostadsfrågans lösande inom nuvarande brandstation eller inrättande af en ny brandstation, faller utom ramen för det komitén lämnade uppdraget.

Reservanten anser emellertid, att just denna fråga på det intimaste berör den nya kårens uppsättande och har äfven framhållit denna sin åsikt inom komitén.

Skulle ej nuvarande brandstation kunna utnyttjas i brist på utrymme eller annat, och en ny station med anledning därav byggas,

anser reservanten ett godt föredöme för en sådan stations uppsättande föreligger i den nyligen i Kalmar byggda brandstationen.

Den nuvarande brandpersonalen.

Slutligen har komitén hemställt, att den nuvarande brandvårnsorganisationen, däri inbegripet den nu anställda brandpersonalen, skall upphöra att fungera i och med innevarande års slut.

I likhet med ordföranden, polismästare Levertin, kan reservanten ej håller biträda denna hemställan.

Han anser nämligen, att om den nya organisationen skall träda i kraft från och med nästa års ingång, detta beslut ej skall beröra personalen vid den fasta befintliga brandkåren, utan att de af denna personal, som därtill anses lämpliga må, i första hand, få ingå i den nya brandkåren.

Af brandkårens nuvarande personal äro en del, brandchefen och brandmästaren antagna af stadsfullmäktige på viss tid eller tills vidare, en del, maskinisten och smedmästaren, antagna af brandredskapsstyrelsen med viss uppsägningstid och slutligen de öfriga af brandchefen med viss uppsägningstid. Beslutar stadsfullmäktige att den nya organisationen skall träda i kraft med nästa års ingång, anser reservanten därför att dessa uppsägningar böra verkställas i vederbörlig ordning och platserna förklaras till ansökning lediga, på det att de af den nuvarande brandkårspersonalen, som så önska, må vara i tillfälle att till vederbörande ingifva sina ansökningar.

De af komitén föreslagna lönerna till kuskarna anser reservanten vara för låga för att därför erhålla fullt dugliga och pålitliga kuskar, hvarför dessa löner böra utgå med sitt nuvarande belopp.

Jonsreds Fabrikers

Äktiebolag

GÖTEBORG

rekommenderar sina tillverkningar af sprutslangar af prima kvalitet.

Polismästare Levertins reservation.

Brandchefsbefattningens förenande med annan syssla.

Såsom inhämtas af komitéutlåtandet, har komiterades flertal uttalat den åsikten, att stadens brandchef uteslutande bör egna sig åt sitt ifrågavarande kall och icke annat än i undantagsfall få därvid förena annan tjänst eller syssla. Uppenbart är, att ett dylikt arrangement, därest den rätte mannen för befattningen kan förvärfvas, måste lända till fördel för stadens eldsläckningsväsende, då ju brandchefen blir i tillfälle att egna hela sin tid åt sin ifrågavarande befattning. En annan sak är, huruvida detta kan vara behöfligt i en stad af Karlskronas storlek, allra hälst därest finnas två fasta brandkårer. Såvidt reservanten har sig bekant, finnas för närvarande endast två städer i riket, Stockholm och Norrköping^{*)}, där brandchefen icke få innehafva annan tjänst, under det att i samtliga städer och däribland så stora städer som Göteborg, Malmö, Gefle, Helsingborg, Jönköping m. fl., brandcheferna äro eller samtidigt varit militärer i aktiv tjänst. Hvad som sålunda utan olägenhet kunnat gå för sig i städer där brandchefsbefattningen är vida mer kräfvande än här, bör och kunna utan minsta fara tillämpas härstädes.

Då reservanten icke kunnat biträda majoritetens mening i detta fall, har han hufvudsakligen ledts af två synpunkter: dels att icke vilja från brandchefsbefattningen utesluta lämplig person, allenast af den grund att han innehar annan tjänst, som ej är hinderlig för brandshefsbefattningens behöriga skötande, och dels att icke onödigtvis behöfva betunga stadens budget med utgifter för brandväsendet. Det säger sig nämligen själf, att en för brandchefsbefattningen lämplig officer eller annan tjänsteman, som inhämtat eller är villig inhämta för befattningen erforderliga fackinsikter, icke är villig i förtid afsäga sig sin förut varande tjänst, då detta ej är nödvändigt, liksom äfven att en brandchef, som för sitt uppehålle ej är uteslutande hänvisad till brandchefs lönen, skall låta sig nöja med lägre aflöning än den, som ej får innehafva några befattningar. Någon fara af ett dylikt system bör så mycket mindre kunna uppstå som det ju icke kan vara tal om att under några förhållanden fast anställa brandchefen, utan lär detta komma att ske antingen på vissa år eller på viss tids uppsägning, hvarigenom nödiga korrektiv emot missbruk ernås.

På grund af det sålunda anförda vill reservanten för sin del hemställa, att någon bestämmelse angående brandchefsens rätt att inneha annan befattning icke inflyter i organisationsstadgandena, samt att brandchefsens löneförmåner med hänsyn härtill bestämmas till 1,200 kr. i lön med två ålderstillägg om resp. 500 kr. hvardera efter 5 och 10 års tjänst samt därtill fri bostad i enlighet med majoritetens förslag.

Skulle åter brandchefen speciellt komma att förbjudas att innehafva annan tjänst, biträder reservanten majoritetens förslag till löneförmåner såsom varande de minsta möjliga, hvarmed en brandchef låter sig nöja, viss som reservanten är, att denna lön i så fall snart nog måste omregleras. d. v. s. höjas.

Den nu befintliga personalen.

Slutligen anför reservanten, att han endast biträdt komiterades hemställan, att den nuvarande brandpersonalen skall upphöra att fungera i och med den nya omorganisationens antagande, under den bestämda förutsättningen att hela den nu befintliga fasta personalen, därest den därtill anses lämplig, erhåller företrädesrätt att öfvergå till den nyuppsatta brandkåren, samt i den mån detta icke kommer att ske, antingen beredes annat arbete i stadens tjänst eller pensioneras, hvar och en i förhållande till sin inkomst och tjänstetid.

Till en del punkter uti såväl själfva förslaget som de afgifna reservationerna torde vi få tillfälle återkomma vid ett annat tillfälle.

Red.

På grund af bristande utrymme och för stora kostnader ha vi måst frågå att uti vår tidning intaga ur dagpressen hämtade notiser angående timade eldsvådor, isynnerhet som dylika notiser i allmänhet innehålla så litet af fackliga lärdomar.

Vi komma därför hädanefter endast att införa utförligare, af fackmän skrifna berättelser öfver eldsvådor af anmärkningsvärdare art och förlita vi oss på, att våra ärade kolleger ej skola uraktlåta att tillställa oss sådana berättelser, som äro intressanta och lärorika.

Red.

^{*)} Torde nog finnas flera.

Brandchefen i Örebro

Major C. L. Fröding

Den 5 juni afled efter en långvarig och tärande sjukdom Brandchefen i Örebro, major C. L. Fröding i en ålder af 57 år.

Major Fröding började sin verksamhet som brandchef den 1 juli 1898 och ledde då uppsättandet af den fasta kåren, hvilken trädde i verksamhet år 1899. Detta kräde mycket arbete, men tack vare hans stora energi lyckades han så småningom genomdriva sina beslut att upparbeta en för samhället lämplig brandkår. Den bortgångne var för sitt kall synnerligen duglig och intresserad och som chef förstod han att göra sig mycket omtyckt af sina underlydande, hvar för sin sent kommer att af dem glömmas.

Frid öfver den hänsofnel

Herrar Brandchefer!

Underbefalspost sökes vid fast brandkår eller på plats, där sådan skall uppsättas, af därtill lämplig person.

Förstklassiga rekommendationer kunna föreslå från nuvarande plats. Innehär vana och god kännedom inom yrket.

Svar till »Intresserad» Svensk Brandkårs-Tidning, Göteborg.

Gif akt!

(Insändt).

Det har förut i en artikel i Svensk Brandkårs-Tidning påvisats, huru slentrianmässigt brandväsendet skötes uti många af våra mindre städer.

Sådant skulle antagligen, till en stor del kunna motarbetas, om de brandförsäkringsbolag, som äro intresserade i våra samhällen, mer än hitills droge åt tyglarna när det gäller fordringar på förbättringar inom brandväsendet.

Ett faktum är, att ju sämre brandväsendet är inom ett samhälle, ju större risk för de bolag, som äro intresserade i detsamma.

Ju mera förbättringar en stad gör inom sitt brandväsen, ju större utsikt finnes naturligtvis att få försäkringspremien sänkt.

Den erfarenheten har säkerligen t. ex. Mariestad gjort, sedan de efter den stora branden på ett mer tillfredsställande sätt ordnade sitt brandväsen.

Det har ju ofta visat sig, huru pass effektivt ett släckningsarbete blir med gammal och otillräcklig attiralj.

En sådan sorglig erfarenhet fingo nog de goda Wenersborgarne göra, när för en tid sedan, en stor del af deras vackra stadshus lades i aska. Det tyckes att sådana händelser skulle verka som en sporre på vederbörande att snarast möjligt vidtaga förbättringar, men så tyckes ej vara fallet.

Någon vidare lång tid hinner ej att förflyta innan stadens visa fider åter intagit sitt stoiska lugn, tills nästa gång den »röda hanen» gör en vänlig påstötning, kanske kraftigare än tillförene.

För en tid sedan hade jag nöjet besöka Alingsås, och som intresserad tog kännedom om stadens brandväsen, besåg dess brandstation o. s. v.

Staden eger en, omkring tjugo man stark, fast brandkår, hvars organisation mycket grundar sig på intresset, ty aflöningsförhållandena äro synnerligen minimala. Till fasta kårens förfogande stå, förutom vattenledningen, en mindre handkraftspruta och för den värnpliktiga kåren några sprutor af äldre konstruktion.

Vid en mera omfattande eldsvåda är ju detta otillräckligt, och hvad som mest förvånade mig, var, att staden ej eger någon ång- eller motorspruta. Omkostnaderna för en dylik tror jag ej skulle blifva så synnerligen stora.

För samhällen, sådana som Alingsås, anser jag detta vara nödvändigt, ty de bestå ju i regel af trähus, tätt sammanbyggda och ofta utan några brandmurar emellan och nog ega många af våra mindre städer, platser, som godt kunna räknas under kategorien »katastrofsområden».

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSÅFFÄREN E. Bergström & Co. Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta pris Gelfe 1901. Statsdiplom Berlin 1901.	Stockholm Specialaffär för Brandmateriel.
---	---

Det vore säkerligen behöfligt, att de styrande uti många af våra mindre samhällen toge brandväsendet mera i betraktande än hvad hittills varit fallet, ty: »Bättre att förekomma än förekommas!

Observerator.

Redovisning

öfver teknade bidrag för åstadkommande af ett brandkärsmuseum i Göteborg:

I Göteborg:

Förut redovisade kr. 577: 50.

Från andra platser:

Förut redovisade kr. 102: 40.

Genom Brandchefen i Sköfde:

J. Björck, Stadsfiskal, Brandchef . . . 5: —.

Summa kronor 107: 40.

(Fortsättning). Tillsammans kronor 684: 90.

Innehafvare af teckningslistor ombedes, att i och för redovisning snarast insända dem till någon af ledamöterna i
MUSEINÄMNDEN.

Notiser.

Inrikes:

Patent å en »Eldsläckningsapparat» har meddelats öfverbrandmästaren Klas L. Carlsson i Göteborg från den 8 juni 1909.

En hedersdag för Stockholms och Norrköpings brandkärer. Torsdagen den 26 maj var en högtidsdag för brandkärsmännen i Stockholm och Norrköping.

På Johannes brandstation i Stockholm lät Stockholms Stads Brandkontor utdela utmärkelsetecken åt nio man af brandkären för mod och rådhighet under utöfvandet af deras ansvarsfulla värf. Brandstodsbolagets mindre medalj i guld tilldelades brandlöjtnanten F. Kylberg, och brandsergeanten E. S. Johansson erhöill större medaljen i silver; mindre medaljen i silver tilldelades brandförmannen och vaktbefälhavaren å Östermalms brandstation C. V. Gustafsson, brandförmannen C. J. Lindblom, brandförmannen och vaktbefälhavaren å Djurgårdens brandstation K. G. Johansson, brandförmannen C. H. J. Cederblom, brandförmannen och vaktbefälhavaren å Värtans brandstation E. O. Starberg, brandförmannen J. V. Lundberg.

Högtidligheten försgick i stationens nya präktiga gymnastiskal. Det var generaldirektör Lagerheim, som å brandkontorets vägnar verkställde medaljutdel-

ningen, sedan han först hållit ett tal, hvari han varmt tackade för hvad Stockholms brandkår visat af mod och uthållighet i sitt arbete och särskildt dagens hjältar för hvad de gjort. Efter utdelningen tackade brandchefen, major Sabelström, för den uppmuntran kåren rönt och sade sig kunna lofta, att den allt framgent skulle söka göra sig förtjänt af samma goda anseende som den nu har.

Därpå föresvades nya byggnaden, badinrättningen, den nya telegrafsalen m. m. för de vid högtidligheten närvarande, bland hvilka märktes flera af Stockholms mera framskjutna kommunalmän, och till slut företogs en ståtlig och nösam uppvisning, där man fick se prof på åtskilligt af hvad brandkären kan utföra.

* * *

En liknade högtidlighet egde samma dag rum i Norrköping. Där var det Brand- och Lifförsäkrings-Aktiebolaget Svea, som önskat hedra några af brandkärans män och därför genom sina representanter direktör D. F. Lundgren och ingenjör H. Murray lät utdela medaljer. Man började där med uppvisning, till hvilken äfven en del af brandstyrelsens medlemmar, byggnadschefen, representanter för pressen m. fl. intresserade infunnit sig. Sedan brandkären därefter uppställt sig i den festligt prydda samlingssalen, framförde direktör Lundgren ett tack för den lyckade uppvisningen och uttalande ett erkännande af det intresse, hvarmed Norrköpings samhälle visat sig omfatta brandväsendet. Såsom ett uttryck för assuradöernas tack-samhet för detta intresse hade bolaget Sveas styrelse beslutat utdela sin medalj åt särskildt förtjänta medlemmar af brandkären. Sveas silvermedalj öfverlämnades därpå till verkmästaren och maskinisten E. L. Pettersson, verkmästaren och maskinisten J. A. Vålander, brandkorporalen P. A. Johansson och brandsoldaten A. R. Carlsson-Ström.

Därefter öfverlämnades Sveas guldmedalj åt brandchefen G. R. Mossberg, hvarvid dir. Lundgren erinrade om de stora förtjänster om brandsläckningsväsendet i Gelfe, Norrköping och andra samhällen, som herr Mossberg nedlagt. I Gelfe hade han antagits till brandmästare och vice brandchef 1891, och där hade han fört högsta befälet vid flera eldsvåder, bland andra vid den år 1899, då Brodinska skeppsvarvet brann och södra stadsdelen var allvarligt hotad. För Gellivare och Malmberget hade han utarbetat förslag till brandväsendets ordnande, som i hufvudsak genomförts, och därvid lyckats lösa den svåra vattenfrågan i Malmberget på ett fyndigt och genialiskt sätt. Vidare har han för utvecklingen af Norrköpings brandväsen, tack vare brandstyrelsens förtroende, lyckats få genomförd en rad af betydelsefulla åtgärder.

En högtidlig begrafning egde den 10 juni på e. m. rum å Södra kyrkogården i Örebro, då stoffet af Brandchefen därstädes, Major C. L. Fröding, fördes till den sista hvilan.

Kistan bars af brandsoldater i uniform och framför densamma fördes brandkärans florbehängda standar. En sorgmarsch blåstes af en afdelning ur Lifgrenadierers musikkår och hela brandkären deltog i processionen. I sorgetåget märktes, förutom de närmast sörjande, officerare ur lifregementets grenadierers officerskår, magistratens ledamöter, lärare vid Karolinska och tekniska skolorna m. fl.